OBAMA ELNÖK BESZÉDE AZ ENSZ KÖZGYŰLÉSÉN

Posted on October 2, 2015 by admin

Színhely: Az ENSZ Székhelye | New York, New York | 2015. szeptember 28.

A Fehér Ház | Sajtószóvivői Iroda | Azonnali közzétételre

OBAMA ELNÖK: Elnök úr, Főtitkár úr, küldött-társak, hölgyeim és uraim: az Egyesült Nemzetek megalapítása után hetven évvel érdemes elgondolkoznunk azon, hogy e testület tagjai milyen eredményeket segítettek elérni.

A második világháború hamuja után, az atomkor hihetetlen hatalmának láttán az Egyesült Államok e Közgyűlés számos más országával együtt azóta azon munkálkodik, hogy megakadályozzák a harmadik világháború kitörését: szövetségeket kötnek régi ellenfelekkel; támogatják az erőteljes demokráciák folyamatos kiemelkedését, amelyek idegen hatalmak helyett a saját népüknek tartoznak felelősséggel; továbbá olyan nemzetközi rendszert építenek ki, amelyben nagy árat kell fizetniük azoknak, akik együttműködés helyett a konfliktuskeltést választják, olyan rendet, amely elismeri az emberi méltóságot, s amelyben minden ember azonos értékű.

Ez hét évtized munkája. Ezek azon eszmények, amelyeket e testület legjobb tudása szerint követett. Természetesen – sajnos túlságosan sokszor – voltak olyan időszakok is, amikor kollektíve elmaradtunk tőlük. A hét évtized során rettenetes válságok követeltek elmondhatatlanul sok áldozatot. Ámde lassan, kitartóan iparkodtunk azon, hogy létrehozzunk egy nemzetközi rendszert, amely jobb, erősebb és következetesebb szabályokon és normákon alapszik.

E nemzetközi rendszernek köszönhetően páratlan előrelépések történtek az emberi szabadság és a jólét terén. E kollektív igyekezet diplomáciai együttműködést hozott létre a világ legerősebb országai között, és oly mértékben erősítette meg a globális gazdaságot, hogy több mint egymilliárd ember emelkedett ki a nyomorból. Ezek a nemzetközi elvek korlátozták a nagyobb országokat abban, hogy akaratukat a kisebb országokra kényszerítsék, és minden földrészen segítettek a demokrácia, a fejlődés és az egyéni szabadság előmozdításában.

Ez a fejlődés valóságos. Megmentett életekkel, létrejött megállapodásokkal, legyőzött kórokkal, és betömött éhes szájakkal dokumentálható. S ma mégis annak tudatában jöttünk itt össze, hogy az emberi haladás sohasem egyenes vonalú, a világunk távolról sem tökéletes, hogy veszedelmes áramlatok fenyegetnek azzal, hogy visszahúznak bennünket egy sötétebb, rendezetlenebb világba.

Ma zsarnokok bukását láthatjuk, s a gyenge lábon álló országokban kialakuló válságokat, amelyek ártatlan férfiak, nők és gyermekek tömegeit űzik el hazájukból. A keletkező hatalmi vákumba brutális terrorhálózatok lépnek be. Az egyének életét gazdagító technikai lehetőségeket ma félretájékoztatásra, az elégedetlenség elnyomására és a fiatalok radikalizálására is használják. A globális tőkeáramlás kedvez a gazdasági növekedésnek és a befektetéseknek, egyúttal azonban növeli a káros

befolyások lehetőségét, gyengíti a munkások alkupozícióját, s felgyorsítja az egyenlőtlenségek kialakulását.

Hogyan viszonyoljunk ezekhez a tendenciákhoz? Vannak, akik szerint az ENSZ Alapokmányában megfogalmazott eszmék megvalósíthatatlanok vagy elavultak – egy világháború utáni korszak öröksége, amely saját korunkra alkalmatlan. Hatásos módon érvelnek amellett, hogy térjünk vissza az emberiség történelme során leginkább használatos, az ENSZ intézményét megelőző szabályokhoz. Ezek értelmében az erő az, ami számít, a hatalomnak mindig igaza van, az erősebb országoknak rá kell kényszeríteniük az akaratukat a gyengébbekre, az egyének jogai nem számítanak, s a gyors változások idején erőszakkal kell rendet teremteni.

Azt látjuk, hogy ennek alapján néhány nagyhatalom a nemzetközi joggal ellentétes módon igyekszik érvényesülni. A demokratikus elvek és az emberi jogok, amelyek ezen intézmény sarkkövei, erodálódnak, az információ szigorú ellenőrzés alatt áll, a civil társadalom mozgástere pedig korlátozódik. Azt halljuk, hogy ezekre a szigorításokra a zűrzavar visszaszorítása érdekében van szükség, hogy ez az egyetlen mód a terrorizmus kiirtására, illetve az idegen beavatkozás megelőzésére. E logika értelmében támogatnunk kellene a Bassár el-Aszadhoz hasonló zsarnokokat, akik hordóbombákat dobnak ártatlan gyermekekre, mivel a másik lehetőség biztosan még rosszabb.

Még a legfejlettebb demokráciákban is találkozhatunk a nemzetközi rend iránti szkepticizmus növekedésével. Fokozódó polarizációt láthatunk, gyakoribb patthelyzeteket, olyan szélsőjobb- és néha baloldali mozgalmakat, amelyek ragaszkodnak hozzá, hogy állítsuk le a kereskedelmet, ami más országokhoz kapcsolja a sorsunkat, továbbá a bevándorlók távoltartására alkalmas falak építését szorgalmazzák. S ami leginkább nyugtalanító: láthatjuk, hogy a szektarianizmus, tribalizmus, rasszizmus vagy antiszemitizmus eszközein játszva, a dicső múltra hivatkozva, amikor az intézményi politikát még nem ‘fertőzték meg’ olyanok, akiknek más a kinézetük, vagy másképpen imádják Istent, a ‘mi kontra ők’ szembeállításával hogyan használják ki a mindennapi emberek félelmeit.

Az Egyesült Államok sem mentes ettől. Még most is, amikor a gazdaságunk növekvőben van és csapataink nagyrészt visszatértek Irakból és Afganisztánból, ha hazánknak a világban elfoglalta szerepéről folyik a vita, mindig felbukkannak az erőre alapozó vélemények, amelyekre a régi ellenségek, a vélt ellenfelek, a növekvő Kína vagy a feltámadó Oroszország, a forradalmi Irán, vagy békével összeegyeztethetetlen iszlám elutasítása jellemző. Olyan érveléseket hallunk, miszerint az Egyesült Államok kizárólag harcias beszéddel és katonai erejének demonstrálásával bizonyulhat erősnek, az együttműködés és a diplomácia hatástalan.

Mint az Egyesült Államok elnöke, tudatában vagyok a ránk váró veszélyeknek – ezek a kérdések mindennap megfordulnak az íróasztalomon. Én vezetem a világ valaha ismert legerősebb katonaságát, és habozás nélkül mindig meg fogom védeni a hazánkat vagy a szövetségeseinket, szükség esetén akár egyoldalúan és erőszakkal is.

De ma abban a biztos hitben állok itt Önök előtt, hogy mi, a világ országai nem térhetünk vissza a konfliktusok és a kényszerítés régi módszereihez. Nem tekinthetünk visszafelé! Egy integrált világban élünk, ahol mindannyian érdekeltek vagyunk a többiek sikerében. Ezeket az integrált erőket nem fordíthatjuk meg! A Közgyűlés

egyetlen országa sem tudja elszigetelni magát a terrorizmus veszélyétől, a pénzügyi fertőzés kockázatától, a migránsok áradatától vagy a bolygó felmelegedésének a veszélyeitől. A jelenlegi zűrzavar nem kizárólag az országok közötti versengés vagy egyetlen eszme eredménye. S mindannyian megisszuk a levét, ha nem tudunk hatékonyan együttműködni. Ez az Egyesült Államokra is érvényes.

Bármilyen erős is a katonaságunk, bármilyen erős is a gazdaságunk, tudjuk, hogy az Egyesült Államok egyedül nem tudja megoldani a világ problémáit. Irakban az Egyesült Államok kemény leckét kapott abból, hogy egyedül még több százezer ügyes és bátor katonával és Kincstárunk dollárbillióival sem stabilizálhat egy idegen országot. Ha nem működünk együtt más országokkal az erőfeszítéseinknek legitimitást adó nemzetközi normák, elvek és gyakorlat szerint, akkor nem fogunk sikerrel járni. És hacsak együttesen nem győzzük le azokat az ideológiákat, amelyek Irakban és a hasonló országokban konfliktusokba kergetik a különféle közösségeket, csak átmeneti lesz bármiféle rend, amit a katonaságunk teremt.

Ahogyan nemzetközi téren pusztán erővel nem lehet rendet teremteni, mélységesen meg vagyok győződve arról is, hogy egy országon belül sem lehet ilyen módon társadalmi kohéziót létrehozni. Az utóbbi két évtized történelme bizonyítja, hogy a mai világban instabilak a diktatúrák. A mai zsarnokok miatt pattannak ki a holnapi forradalmak szikrái. Az ellenfeleket börtönbe lehet zárni, de az eszméket nem. Az információhoz való hozzáférést lehet korlátozni, de a hazugságból nem lehet igazat csinálni. Nem az USA támogatásával működő NGO-k konspirációja tárja fel a korrupciót és ébreszt elvárásokat világszerte: a technika, a közösségi média és az emberek olthatatlan vágya teszi ezt, akik mindenütt maguk akarják eldönteni, hogy miként irányítsák őket.

Sőt, úgy gondolom, hogy a mai világban az erő mértékét már nem a területi kontroll határozza meg. A tartós jólét nem csupán attól függ, hogy mennyi nyersanyag áll rendelkezésre, s hogyan lehet hozzájutni. Egy nemzet ereje a polgárainak a sikerességétől függ – az ő tudásuktól, újító és képzelőerejüktől, kreativitásuktól, motiváltságuktól, a lehetőségeiktől – mindez pedig az egyéni jogok, a jó kormányzás és a személyes biztonság függvénye. A belső elnyomás és az idegen agresszió egyaránt arra vallanak, hogy ezeket az alapokat nem tudják biztosítani.

Az a politika és szolidaritás, amely mások démonizálásától függ, amely a vallási vagy törzsi megosztottságra, avagy sovinizmusra épít, az adott pillanatban erősnek látszhat, de idővel világossá válnak a gyengeségei. A történelem tanúsága szerint az ilyetén politikával szabadjára engedett sötét erők mindannyiunk biztonságát rontják. Világunkban már korábban is volt erre példa. A visszafelé fordulással semmit sem nyerünk.

Szerintem továbbra is az eszméinket kell követnünk, ahelyett, hogy ilyen kritikus időkben feladnánk őket. Legjobb reményeinket kell kifejezésre juttatni, és nem a legsúlyosabb félelmeinket. Ennek az intézménynek a megalapítása az előttünk volt férfiak és nők előrelátásának köszönhető, akik tudták, hogy az országok nagyobb biztonságban vannak, ha betartjuk az alapvető jogokat és normákat, s konfliktusok helyett inkább az együttműködés útját járjuk. És elsősorban az erős országok felelőssége, hogy ez a rend fennmaradjon.

Hadd mondjak egy konkrét példát. Hivatalom elfoglalása után világossá tettem, hogy e testület az egyik legfontosabb vívmánya – az atomsorompó-rendszer – veszélybe került, mivel Irán megsértette az atomsorompó-szerződést. Ennek alapján a Biztonsági Tanács megszigorította az iráni kormány elleni szankciókat, és sok ország csatlakozott hozzánk ezek érvényesítésében. Közösen megmutattuk, hogy a törvények és megállapodások jelentenek valamit.

De azt is tudtuk, hogy a szankciók célja nem egyszerűen az, hogy büntessük Iránt. Tesztelni akartuk, képes-e arra, hogy változtasson a viselkedésén, elfogadja a megszorításokat, és lehetővé teszi-e, hogy a világ meggyőződhessen nukleáris programja békés voltáról. Az Egyesült Államok és partnerei – köztük Oroszország és Kína – két évig tartó komplex tárgyalásokba bonyolódtak. Az eredmény egy tartós, átfogó megállapodás, amely megakadályozza, hogy Irán nukleáris fegyvert szerezzen, ugyanakkor lehetővé teszi, hogy békés célú energiához jusson. És a megállapodás teljeskörű végrehajtása esetén a nukleáris fegyverek tilalma megerősödik, elhárul egy potenciális háború veszélye, s világunk biztonságosabbá válik. Ebben áll a nemzetközi rendszer ereje, amikor úgy működik, ahogyan kell.

A nemzetközi rend iránti ugyanezen hűség vezérel bennünket a világszerte jelentkező többi kihívás esetében is. Vegyük például a Krím-félsziget orosz bekebelezését, s az azóta változatlanul fennálló kelet-ukrajnai agressziót. Amerikának nem sok gazdasági érdekeltsége van Ukrajnában. Jól tudjuk, hogy az Oroszország és Ukrajna közötti viszonynak súlyos és komplex történelme van. De mégsem szemlélhetjük tétlenül, hogy egy ország szuverenitását és területi integritását kirívóan megsértik. Ha ez következmények nélkül megtörténhet Ukrajnában, akkor bármely itt képviselt országban is megtörténhet. Ez az alapja minden szankciónak, amit az Egyesült Államok és partnerei Oroszországra rónak, s nem az, hogy vissza akarnánk térni a hidegháborúhoz.

Nos, Oroszországban az állami ellenőrzés alatt álló média tálalhatja úgy ezeket az eseményeket, mint Oroszország újjáéledését, s ezt a véleményt valójában számos amerikai politikus és elemző is osztja, akik mindig mélységes szkepticizmussal tekintettek Oroszországra, s akik szemmel láthatóan meg vannak győződve arról, hogy ténylegesen ismét a nyakunkon van a hidegháború. De nézzük az eredményeket! Az ukrajnaiak minden eddiginél jobban szeretnének Európához tartozni Oroszország helyett, a szankciók pedig tőkekiáramlást, zsugorodó gazdaságot, a rubel esését, s a műveltebb oroszok kivándorlását okozták.

Képzeljék el, hogy mi történt volna, ha Oroszország inkább tényleges diplomáciát folytat, és saját érdekeinek védelmében együttműködik Ukrajnával és a nemzetközi közösséggel. Ez nem csak Ukrajnának lett volna jobb, de Oroszországnak, sőt, az egész világnak is – ezért iparkodunk továbbra is azon, hogy e válság úgy oldódjék meg, hogy egy szuverén és demokratikus Ukrajna dönthessen saját jövőjéről, s kézben tarthassa saját területét. Nem azért, mert Oroszországot el akarnánk szigetelni – nem akarjuk -, hanem azért, mert azt akarjuk, hogy erős ország legyen, mely velünk együtt dolgozik az egységes nemzetközi rendszer megszilárdításán.

Az Egyesült Államoknak a Dél-kínai-tengeren sincsenek területi követelései. Mi nem bírálunk el követeléseket, de mint minden itt jelenlévő nemzetnek, nekünk is az az

érdekünk, hogy érvényben maradjanak a szabad hajózás alapelvei, akadálytalanul áramolhasson a kereskedelem, és a vitás kérdések ne az erőviszonyok, hanem a nemzetközi jog alapján rendeződjenek. Tehát meg fogjuk védeni ezeket az elveket, és egyúttal arra buzdítjuk Kínát és a többi érintettet, hogy békés úton rendezzék nézeteltéréseiket.

Annak tudatában mondom ezt, hogy a diplomácia nehéz, időnként nem is eredményes, s ritkán népszerű a politikában. De azt hiszem, hogy különösen a nagy országok vezetőinek kötelessége, hogy vállalják az ezzel járó kockázatokat – éppen azért, mert elég erősek vagyunk ahhoz, hogy megvédjük érdekeinket, ha és amikor a diplomácia kudarcot vall.

Hiszek abban is, hogy ha haladást akarunk elérni ebben az új korszakban, elég erősnek kell lennünk annak beismeréséhez is, hogy valamit nem jól csinálunk. Az Egyesült Államok kubai politikája 50 éven át nem segített abban, hogy a kubaiak jobban élhessenek. Ezen most változtattunk. Továbbra is vannak véleménykülönbségek közöttünk és a kubai kormány között. Továbbra is kiállunk az emberi jogok mellett. Ezeket a kérdéseket azonban diplomáciai kapcsolataink, a kereskedelem fokozása és az emberek közötti személyes kapcsolatok útján próbáljuk rendezni. Mivel e kapcsolatok eredményesek, szerintem elkerülhetetlen, hogy a Kongresszus feloldja az embargót, amelynek már most sem kellene fennállnia. (Taps). A kubai változások nem egyik napról a másikra fognak bekövetkezni, de biztos vagyok abban, hogy nem a kényszer, hanem a nyitottság segíti majd a reformokat, s hoz jól megérdemelt javulást a kubaiak életébe. Éppen így hiszek abban is, hogy Kuba akkor válhat sikeressé, ha együttműködésre törekszik más országokkal.

Nos, ha a nagyhatalmaknak érdekében áll a nemzetközi normák betartása, ez még inkább igaz a többi nemzetek közösségére. Nézzünk körül a világban! Szingapúrtól Kolumbián át Szenegálig azt mutatják a tények, hogy a nemzetek akkor sikeresek, ha határaikon belül befogadó békére és jólétre, határaikon túl pedig a többi országgal való együttműködésre törekednek.

Ezt az út már egy olyan ország számára is elérhető, mint Irán, amely önös érdekből jelen pillanatban is éppen telepíti erőszakos megbízottait. E törekvések látszólag előnyt biztosítanak neki a szomszédos országokkal folyó vitákban, ugyanakkor viszont az egész régió békéjét veszélyeztető felekezeti konfliktust szítanak, továbbá megfosztják Iránt a kereskedelem lehetőségétől. Az iráni népnek büszke történelme van, és rendkívüli lehetőségek hordozója. De a “halál Amerikára” kántálása nem teremt munkahelyeket, és biztonságosabbá sem teszi Iránt. Jót tenne a térség biztonságának, az iráni népnek, és a világnak is, ha más útra lépne.

Természetesen világszerte továbbra is szembesülnünk kell majd olyan országokkal, amelyek tagadják e történelmi tanulságokat, olyan területekkel, ahol a polgári zavargások, határviták, és vallásháborúk következtében terrorista enklávék és humanitárius katasztrófák alakulnak ki. Ahol teljesen felbomlott a rend, ott cselekednünk kell, de a közös fellépés megnöveli az erőnket.

Az Egyesült Államok mindig kellő részt vállal ezekben az erőfeszítésekben. Eközben szem előtt tartjuk majd a múltbéli tanulságokat – nem csak az iraki leckét, de Líbia példáját is, ahol a mészárlás megakadályozása érdekében csatlakoztunk az ENSZ

felhatalmazásával működő nemzetközi koalícióhoz. Bár egy zsarnok uralmának megdöntéséhez hozzásegítettük a líbiai népet, többet tehettünk volna, és többet is kellett volna tennünk a keletkező hatalmi vákum kitöltéséért. Hálásak vagyunk az Egyesült Nemzeteknek az egységkormány létrehozásáért tett erőfeszítéseiért. Bármilyen törvényes líbiai kormánynak segíteni fogunk az ország egységbe kovácsolásában.

De el kell ismernünk, hogy a jövőben nekünk, a nemzetközi közösségnek sokkal hatékonyabbnak kell lennünk: segítenünk kell a bajban lévő államok talpraállításában, mielőtt még összeomlanának.

És ezért ünneplésre méltó az a tény, hogy a mai nap folyamán az Egyesült Államok és több mint 50 más ország újabb képességekkel – gyalogsággal, hírszerzéssel, helikopterekkel, kórházakkal, és több tízezer katonával – erősíti meg az ENSZ békefenntartóit. (Taps.) Ezek az új képességek megakadályozhatják a tömeggyilkosságokat, és biztosíthatják, hogy a békemegállapodások ne csak papírra írt szavak legyenek. De ezt együtt kell csinálnunk! Közösen meg kell erősítenünk kollektív kapacitásunkat, hogy biztonságot teremthessünk ott, ahol összeomlott a rend, és támogathassuk azokat, akik igazságos és tartós békére vágynak.

A nemzetközi rend iránti elkötelezettségünket leginkább Szíria tette próbára. Ha egy diktátor tízezer-számra mészárolja le saját népét, az már nem tekinthető csupán egy nemzet belügyének; az ilyen nagyságrendű emberi szenvedés mindannyiunkat érint. Hasonlóképpen, ha egy terrorista csoport lefejezi a foglyokat, lemészárolja az ártatlanokat és elrabolja a nőket, az nem egyetlen ország nemzetbiztonsági problémája, hanem az egész emberiség elleni támadás.

Már korábban is mondtam, és most megismétlem: nincs hely olyan apokaliptikus szekták számára, mint az IS (ISIL/ILIÁ), és az Egyesült Államok nem kér bocsánatot azért, hogy egy széleskörű koalíció keretében katonai lépéseket tesz ellenük. Azzal az eltökélt szándékkal üldözzük őket, hogy az ilyen bűnökre képes terroristák sohase találjanak biztonságos menedékre. És ahogy az al-Kaida elleni több mint tíz évig tartó könyörtelen fellépésünk is mutatta, nem fognak ki rajtunk a szélsőségesek!

Bár a katonai erőre szükség van, de pusztán azzal nem lehet megoldani a szíriai helyzetet. Tartós stabilitás csak akkor jöhet létre, ha a szírek maguk is megállapodnak a békés együttélésben. Az Egyesült Államok kész együttműködni bármely országgal – köztük Oroszországgal és Iránnal is – a konfliktus megoldása érdekében. Azt azonban tudnunk kell, hogy annyi vérontás, annyi mészárlás után nem állítható vissza a háború előtti status quo.

Gondoljunk csak vissza, hogy miként is kezdődött. Aszad egyre fokozódó elnyomással és öldökléssel válaszolt a békés tüntetésekre, ami alapot teremtett a jelenlegi viszály kialakulásához. Így lehetetlen, hogy Aszad és szövetségesei egyszerűen megbékítsék egy olyan lakosság túlnyomó többségét, amelyet vegyi fegyverek brutális hatásainak és válogatás nélküli bombázásnak tettek ki. A realitás mégis azt diktálja, hogy a harcok befejezéséhez, valamint az IS kiirtásához kompromisszumokra lesz szükség. A realitás viszont azt is megkívánja, hogy egy irányított átmenet során távolodjanak el Aszadtól, s találjanak új vezetőt, továbbá egy olyan befogadó kormány jöjjön létre, amely

tisztában van azzal, hogy e káosznak véget kell vetni, hogy a szírek hozzákezdhessenek az újjáépítéshez.

Tudjuk, hogy az iraki és szír káoszból felbukkant IS fennmaradásához örökös háborúra van szükség. Azt is tudjuk, hogy mérgező ideológiájukkal szerzik híveiket. Tehát közös munkánk része az is, hogy harcoljunk a szélsőségesség ellen, amellyel oly sok fiatalunkat megfertőzik. Ennek keretében a muzulmánoknak is folyamatosan el kell taszítaniuk maguktól azokat, akik intoleranciát és erőszakot hirdetve eltorzítják az iszlámot, s a nem-muzulmánoknak is el kell határolódniuk azoktól, akik tudatlanul azonosítják az iszlámot a terrorral. (Taps.)

Ez a munka sokáig fog tartani. Nincsenek könnyű válaszok Szíriára, és nincsenek egyszerű válaszok a Közel-Kelet és Észak-Afrika nagy részén zajló változásokra sem. De oly sok családnak van most segítségre szüksége! Nekik nincsen sok idejük. És ezért emeli az Egyesült Államok az országunkba befogadható menekültek számát. Ezért leszünk továbbra is a legbőkezűbb adományozók e menekültek támogatása terén. Azért indítunk ma újabb programokat is, hogy a lakosságunk és a vállalkozások, az egyetemeink és az NGO-ink is segíthessenek, hiszen bevándorlókból alakult nemzetünk önmagát látja a szenvedő családokban.

Természetesen a régi gondolkodásmód szerint az erőtlenek, a menekültek sorsa, a társadalom peremére szorultak sorsa nem számított. A világ nemigen törődött velük. Ma az irántuk érzett törődést nem csak lelkiismeretünk vezérli – az önérdeknek is szerepet kell játszania benne. A mai világban a perifériára szorítottakkal való törődés nem puszta jótékonyság, de kollektív biztonságunk ügye is. Ennek az intézménynek nem csupán az a célja, hogy elkerüljük a válságokat, hanem az is, hogy kollektív fellépésre serkentsen, amivel jobbá tehetjük az életet e bolygón.

A fenntartható fejlődés céljaival kapcsolatos kötelezettségvállalásaink is erről szólnak. Véleményem szerint a kapitalizmus a jólét és a lehetőségek valaha ismert leggazdagabb forrása. Ámde azt is tudjuk, hogy a világ kis falvaitól a nagy városaiig még túlságosan sok ember számára kegyetlenül elérhetetlennek számít a jólét. Amint Őszentsége Ferenc pápa emlékeztet bennünket, erősebbek vagyunk, ha értékeljük ezek közül a legelesettebbeket is, és a magunknak, a fiainknak és a leányainknak kijáró tisztelettel kezeljük őket.

Együtt visszaszoríthatjuk a megelőzhető betegségek terjedését és véget vethetünk a HIV/AIDS csapásának. Kiirthatjuk a határokat nem ismerő járványokat. Lehet, hogy most éppen nem szerepel a televízió képernyőjén, de mint az ebola-járvány terjedésének visszafordításával is demonstráltuk, több életet menthetünk meg így, mint bármely más úton.

Együtt kiirthatjuk a mélyszegénységet és eltörölhetjük a lehetőségeket korlátozó akadályokat. Ehhez azonban tartós elkötelezettségre van szükség saját népünk felé, hogy a farmerek több embert etethessenek, a vállalkozók csúszópénz nélkül elindíthassák az üzletüket, a fiatalokban pedig kialakulhassanak a mai, tudásalapú gazdaságban való boldoguláshoz szükséges készségek.

A gazdasági növekedést magasabb színvonalú kereskedelemmel ösztönözhetjük. Éppen ezt tesszük a Csendes-óceáni Partnerségen keresztül. Ez a kereskedelmi

megállapodás a világ gazdaságának csaknem 40 százalékát öleli fel, megnyitja a piacokat, egyúttal védi a munkások jogait is, és a környezetet is, ami lehetővé teszi annak fenntartható megőrzését.

Visszaszoríthatjuk a légkörbe juttatott szennyeződések mértékét, és segíthetünk abban, hogy gazdaságaink anélkül emelhessék ki a szegénységből az embereket, hogy eközben gyerekeinket ne tegyük ki egy egyre jobban melegedő éghajlat pusztító hatásának. Ugyanazzal a találékonysággal, amely elindította az iparosodás korát és a digitális kort, kiaknázhatjuk a tiszta energiában rejlő lehetőségeket is. Egyetlen ország sem kerülheti el az éghajlatváltozás pusztításait. A vezetői szerep legbiztosabb jele pedig az, ha a jövő nemzedékek sorsát tartjuk a legfontosabbnak. Az Egyesült Államok együtt fog működni minden országgal, amelyik hajlandó kivenni ebből a maga részét. Párizsban találkozhatunk, hogy eldöntsük, miként szálljunk szembe e kihívással.

És végül az, ahogyan e Közgyűlés jövőjét képzeljük, az én hitem abban, hogy inkább előre kell haladnunk, mint visszafelé, azt kívánja tőlünk, hogy védjük meg a demokratikus elveket, amelyek sikeressé tehetik a társadalmakat. Hadd kezdjem egy egyszerű megállapítással: a Szíriában jelenleg zajló, s hasonló katasztrófákra nem kerül sor olyan országokban, ahol tényleges demokrácia van, és tiszteletben tartják mindazon egyetemleges értékeket, amelyeket ezen intézmény védeni hivatott. (Taps.)

Jól tudom, hogy a demokrácia más-más arcot fog ölteni a világkülönböző részein. Az az elképzelés, hogy az emberek önmagukat kormányozzák, attól függ, hogy a kormány érvényesülni engedi-e egyedülálló kultúrájukat, egyedülálló történelmüket és egyedülálló tapasztalataikat. Néhány egyetemes igazság azonban magától értetődő. Senki sem akar börtönbe kerülni békésen gyakorolt vallása miatt. Soha egyetlen nőt se lehessen büntetlenül bántalmazni, s egyetlen lányt se lehessen eltiltani az iskolától. A hatalmon lévőknek az önkényes igazságszolgáltatástól való félelem nélkül lehessen békés petíciót átnyújtani. Mindezek nem egyetlen ország, avagy egyetlen kultúra eszméi, hanem az emberi fejlődés alapfeltételei. Ezek adják ezen intézmény sarokkövét.

Tisztában vagyok azzal, hogy a világ sok részén másképpen vélekednek. Az a meggyőződésük, hogy az erős vezetés nem tűrhet ellenvéleményt. Nem csak Amerika ellenségeitől hallok ilyen, de – legalább csak magánbeszélgetések során – néhány barátunktól is. Nem értek egyet ezzel. Szerintem az a kormány, amelyik elfojtja a békésen kifejezett ellenvéleményeket, nem az erő jeleit mutatja, hanem a gyengeségét és a félelemét. (Taps.) A történelem azt mutatja, hogy azok a rezsimek, amelyek félnek saját embereiktől, előbb-utóbb összeomlanak, de a kormányzottak egyetértésével működő, erős intézmények messze túlélik az egyes embereket.

Ezért legerősebb vezetőink – George Washingtontól Nelson Mandeláig – fontosabbnak tartották az erős, demokratikus intézmények kiépítését, mint a hatalom folyamatos megtartását. Az olyan vezetők, akik hatalmon maradásuk érdekében megváltoztatják az alkotmányt, csak azt bizonyítják, hogy nem tudtak sikeres országot építeni polgáraik számára – mivel egyikünk sem tart örökké. Viselkedésük arra vall, hogy pusztán öncélúan ragaszkodnak a hatalomhoz, ahelyett, hogy azok sorsának jobbítását tartanák szem előtt, akiket szolgálni hivatottak.

Tudom, hogy a demokrácia frusztráló. Az Egyesült Államok demokráciája biztosan nem tökéletes. Időnként még diszfunkcionális is lehet. Mégis a demokrácia – az állandó küzdelem azért, hogy még több polgárunkra terjesszük ki a jogokat, hogy még többen adhassanak hangot a véleményüknek – tette lehetővé, hogy a világ legerősebb országává váljunk. (Taps.)

Ez nem pusztán elvi kérdés, nem absztrakció. A demokrácia – a befogadó demokrácia – erősebbé teszi országokat. Ha az ellenzéki pártok békés választások útján próbálhatnak hatalomra jutni, az ország új ötleteket is hasznosíthat. Ha a média szabadon tájékoztathatja az embereket, a korrupció és a visszaélések napvilágra kerülnek, és gyökerestül ki lehet irtani őket. Ha virágzik a civil társadalom, a közösségek olyan problémákat is meg tudnak oldani, amire a kormányok önmagukban nem feltétlenül képesek. Az az ország, ahol szívesen fogadják a bevándorlókat, produktívabb és élénkebb lesz. Ha a lányok iskolába járhatnak, munkába állhatnak, s korlátlanok az esélyeik, akkor az az ország maximálisan kihasználja a lehetőségeit. (Taps.)

Azt hiszem, ez Amerika legnagyobb erőssége. Amerikában sem mindenki ért egyet velem. Ez is a demokrácia része. Úgy gondolom, hogy az a tény, hogy Önök itt, a város utcáin templomok, zsinagógák, és mecsetek mellett sétálhatnak el, ahol az emberek szabadon gyakorolják a vallásukat; az a tény, hogy bevándorlókból alakult országunk a világ sokszínűségét tükrözi – New York minden részében találhatnak embereket a világ minden tájáról, – (taps) – az a tény, hogy itt mindenki tehet valamit az országért, mindenki részt vehet az életében, nem számít, hogy kicsoda, vagy hogyan néz ki, vagy hogy kit szeret – ez az, ami erőssé tesz bennünket.

Abban is hiszek, hogy ami érvényes Amerikára, az gyakorlatilag minden érett demokráciára érvényes. És ez nem véletlen. Büszkék lehetünk az országunkra, anélkül, hogy valamely más csoporttal szembeállítanánk magunkat. Hazafiak lehetünk, anélkül, hogy másokat démonizálnánk. Becsben tarthatjuk saját identitásunkat – vallásunkat, etnikumunkat, hagyományainkat, anélkül, hogy másokat lebecsülnénk. A rendszer azon az elven alapul, hogy az abszolút hatalom korrupt, de az emberek – a hétköznapi emberek – alapvetően jók, értékelik a családot és a barátságot, a hitet és a kemény munka méltóságát; és hogy megfelelő fékek és ellensúlyok segítségével a kormányok is tükrözhetik ezt a jóságot.

Úgy gondolom, hogy ez az a jövő, amelyre mindannyiunknak törekednie kell. Ha hiszünk a minden embert megillető méltóságban, ha hiszünk abban, hogy a különbségeket át lehet hidalni, s az együttműködést választjuk a konfliktusok helyett, az nem a gyengeségünk jele, hanem az erőnké. (Taps.) Ebben a szorosan összefüggő világban ez gyakorlati szükségszerűség.

És az emberek tudják ezt. Gondoljunk csak arra a libériai orvosra, aki házról-házra járva kutatta az ebolás eseteket, és elmondta a családoknak, hogy mi a teendő a tünetek megjelenése esetén. Gondoljunk arra az iráni boltosra, aki a nukleáris megegyezést követően azt mondta, hogy, “ha Isten is úgy akarja, most több árut tudunk majd eladni jobb áron”. Gondoljunk azokra az amerikaiakra, akik 1961-ben – a születésem évében – havannai nagykövetségünkön levonták a zászlónkat, s ezen a nyáron visszatértek, hogy újra felvonják. (Taps.) Egyikük azt mondta a kubaiakról, hogy “tehettünk értük ezt-azt,

s ők is tehettek értünk ezt-azt. Szerettük őket”. 50 éven át figyelmen kívül hagytuk ezt a tényt.

Gondoljunk azokra a családokra, akik hátrahagyva mindent, amit ismernek, kopár sivatagok és viharos vizek veszélyeit vállalva próbálnak menedéket találni, csak azért, hogy megmentsék a gyerekeiket. Egy szíriai menekült, akit Hamburgban meleg fogadtatással és menedékkel fogadtak, azt mondta: “Úgy érezzük, hogy még mindig vannak olyanok, akik szeretik a többi embert”.

Az ENSZ népei sem annyira különbözőek, ahogyan azt vélik. Lehet félelmet kelteni bennük, lehet gyűlöletre tanítani őket, de a reményre is fogékonyak. A történelem tele van hamis próféták kudarcaival és bukott birodalmakkal, akik mind azt hitték, hogy a hatalomnak mindig igaza van – s ez továbbra is így lesz. Erre számíthatunk. De tőlünk azt várják, hogy mutassunk egy másfajta vezetést, amely elég erős ahhoz, hogy tudja, hogy az országoknak vannak közös érdekeik, az emberek pedig a közös emberiességen osztoznak, s igen, vannak eszmék és elvek, amelyek egyetemes érvényűek.

Ezzel tisztában voltak azok is, akik 70 évvel ezelőtt részt vettek az ENSZ megformálásában. Hadd vigyük e hitet tovább a jövőbe, mert csak így biztosíthatjuk, hogy a gyerekeimre és az Önök gyerekeire szebb jövő várjon.

Köszönöm szépen. (Taps.)

Forrás: Remarks by President Obama to the United Nations General Assembly | United Nations Headquarters | New York, New York

The White House | Office of the Press Secretary | For Immediate Release |September 28, 2015